

MAGYAR BANYÁSZ LAP

HIMLERVILLE,

KENTUCKY.

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND MORE THAN FOURTEEN THOUSAND HOMES.

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL HAS MORE SUBSCRIBERS THAN ANY OTHER THREE HUNGARIAN WEEKLIES IN THE UNITED STATES.

FAIRMONT VIDÉKI CSATATÉR

Lövöldözések, letartóztatások mindenfelé. — Újabb dinamitos merénylet. — Van Bittner intelme a bányászokhoz.

A helyzet West Virginában mindjebb elmérgesedik. A szembenálló felek már szó szoros értelmében vett csatákat vívnak és a lövöldözések, letartóztatások napirenden vannak.

A Jamison Coal & Coke Co. No. 9. számú bányájánál, mely Ida May, W. Va. közelében van, két néger sztrájk-törő munkába ment. Mikor egy helyen egy sűrű cserjés előtt haladtak el, valóságos golyózápor fogadta őket. A lövések a bokrok közül jöttek és a két néger bányászt több helyen megsebesítették.

Mikor a lövöldözők látták, hogy a két néger összeesik, elmenekültek és eddig nem lehetett megállapítani, kik voltak a tettesek. Mindenesetre a sztrájkoló bányászokat vadolják a lövöldözésekkel és négy bányászt le is tartóztattak.

Glendale-ben két szervezetlen bányász házát felrobbantották dynamittal és 16 ember, a kik ott laktak a házakban, majdnem életüket veszítették. Szerencsére a robbanás ereje kifelé hatott és az embereknek, akik a házak hátsó helyiségeiben tartózkodtak a robbanás idején, nem történt komolyabb bajuk.

A merénylet miatt 11 bányászt letartóztattak a sztrájkoló bányászok közül, annak dacára, hogy az ártatlanságukat hangoztatták és a szervezet tisztviselői is kijelentették, hogy a merényletnek semmi köze sincs a szervezett bányászoknak.

Az Eagle bánya tulajdonosi tiltó parancsot vettek ki a szervezet ellen Clarksburg, W. Va.-ban.

A tiltó parancs értelmében szervezett bányásznak vagy a

szervezett bármely tisztviselőjének vagy tagjának tilos a Clark Company bánya területére lépni.

A szervezet fellebbezést adott be Baker bíró rendeletere ellen, aki egy új tiltó parancsot adott ki a szervezet ellen, melyben kijelenti, hogy a "békés piketelés" is törvénybe ütközik.

A Chaplin Collieries Co. scotts rumi hat fegyveres őret a state police letartóztatta, mert minden hatósági irat nélkül a sztrájkoló bányászokat a társaság utasítására kidobálták a házakból. A police azt állítja, hogy a társaságnak nem volt szabad bírói végzés nélkül az embereket kilakoltatni a házakból és a társaság fegyveres őrei túllépték hatáskörüket, mert csakis az állami hatóságoknak szabad a kilakoltatási végzést végrehajtani.

A társaság most a police ellen panasszal élt, mert állítólag bírói tiltó parancsa van, hogy szervezett bányászok nem tartózkodhatnak kompánia területen és a sztrájkoló bányászok is szervezett bányászok, így tehát joga van ellenük fegyveres erővel fellépni.

Bancroft, W. Va.-ban egy methodista papot bántalmaztak állítólag sztrájkoló bányászok, mert szervezett bányászok pártoló prédikációt tartott.

Egy bányászt letartóztattak, akit a pap bántalmazásával vádolnak.

Van Bittner, a szervezet kerületi elnöke szerint a bányák provokálják a bányászokat és ezért minden bányászt óva int, hogy ne üljenek fel a társaságok provokálásának, mert erőszakkal és törvénytelen ségekkel ép az ellenkezőjét érik el, mint amit akarnak.

A NORTH CAROLINAI BORZALMAS ROBBANÁS

Hetvenegy bajtárs vesztette életét. — A gázfelügyelő a robbanás előtt azt jelentette, hogy a bánya gázmentes. — Három robbanás történt egymásután.

A múlt hét végén borzalmas robbanás történt a Sanford, N. Carolinához 8 mérföldnyire fekvő Carolina Coal Co. bányájában.

A bányászok reggel leszálltak a bányába, melyről előbb a gázfelügyelő azt jelentette, hogy a bánya gázmentes, a munka megkezdhető. Félült tában aztán borzalmas robbanás reszkettette meg a levegőt. Egy gázüreghez ért egy bányász és az felrobbant. Utána még két robbanás történt a délelőtti folyamán és teljesen reménytelené vált annak a 71 bajtársnak a sorsa, akik reggel leszálltak a bányába.

Az utakat mindenütt eltorlasztotta a robbanástól lehullott kő és nagyon nehezen dolgoztak amennyi csapatok, amíg a munkahelyeket megközelítet-

ték. Napokig tartott, míg a szerencsétlen áldozatok nolttesteit felszínre hozhatták, akiket a bányabéjáratnál őrző asszonyok, öreg apák, zokogó gyermekek sokasága várt.

A bánya egy nagyon régi bánya volt és a pléz egész lakosságából hat kivételével mind a bánya mélyen voltak. Így majd az egész telep férfi lakossága elpusztult. Vannak asszonyok, akik egyszerre veszítették el férjeiket és gyermekeiket is.

A vizsgálatot megindították, hogy kit terhel a felelősség, a mit ebben az esetben nagyon bajos lesz megállapítani, mert maga a gázfelügyelő, aki reggel azt jelentette, hogy a bánya gázmentes, benn puszult a bányában. Az ő holtteste volt az első, amely felszínre került.

Tovább bomlik a szervezet frontja

Közép-Pennsylvaniában több helyen szakítottak a bányászok a szervezettel és külön szerződéseket kötöttek. — Brophy személyesen járja a bányászokat, hogy visszatérésre bírja őket. — Oklahoma és Arkansas sztrájkolóit közül is több helyen külön szerződéseket kötöttek. — A szervezetet katasztrófális helyzetéből csak nagyon gyors és nagyon radikális intézkedés mentheti meg.

A sztrájkoló bányászok frontjáról egyre szomorúbb hírek érkeznek. Egyre több helyen dülnek ki a harcolók, győzi le őket az inség.

A bányatársaságok erre alapították minden számításukat és úgy látszik helyes volt számításuk.

Tudták, hogy a harcba induló bányászok anyagilag nem voltak jól felszerelve és azt is tudták, hogy a bányászszervezet anyagi helyzete se mondható rózsásnak és így a sztrájkolókat képtelenek annyira segíelyezni, hogy azoknak meg legyen a mindennapi.

Természetesen azokon a helyeken dőlnek ki leghamarább a bányászok, ahol az utóbbi években alig kerestek valamit. Közép-Pennsylvaniában a legszíalmasabb a sztrájkolók helyzete.

Voltak ott olyan helyek, a hol a bányászok az utóbbi két évben nem keresték meg a kenyérre valót se. De a harcba indultak, amikor a szerződés betartásáról volt szó.

Azt hitték, a társaságokat a sztrájkokkal ráveszik, hogy tartásák be azt a szerződést, amit egyszer aláírtak. Sajnos, csalódtak a bányászok, mert a harc nem azt eredményezte, hanem azt, hogy a bányászok frontja bomlott fel.

Ohioiban kezdődött a bomlás és mi már akkor jeleztük, amikor megirtuk a szomorú tény, hogy Pomeroy mező bányászai külön szerződést kötöttek, hogy más államokban is lesznek követők Pomeroy mező bányászainak.

Közép-Pennsylvania rémes nyomorban sanyolódó bányászaira gondoltunk akkor, mert cinnan már abban az időben a legkétségbeesettebb híreket kaptuk. Május 8-iki lapunkban festettük le, milyen emberfeletti módon éheznek, nyomorognak Közép-Pennsylvania bányászai.

Igy történik aztán, hogy egész localok szakadnak el a szervezettől, az éhség, a nyomor miatt és kötnek külön megállapodásokat a társaságokkal.

Osceola Millsen történt P. a az első eset, hogy az egész local kimondta a szakítást a unional és kötöttek az 1917-es munkabérek alapján szerződést.

A szervezet vezetői amikor hírt vettek ennek, azonnal a helyszínre siettek és kérték a bányászokat, ne menjenek vissza az 1917-es munkabérek alapján munkába. Hiába való volt azonban a rábeszélés, a bányászok azt felelték, hogy nem bírják tovább a nélkülözést és inkább félkenyeret adnak kopáló családjuknak, mint semmit.

A szervezet vezetői — sajnos — nincsenek abban a helyzetben, hogy gondoskodni tudnának jobban a bányászokról és így nem tudnak olyan megoldást találni, hogy vissza tudták volna tartani a bányászokat a munka felvételéért.

A Maryland Coal & Coke Co. Imperial No. 4 bányászai is ott hagyták a szervezetet és az 1917-es munkabérek mellett felvették a munkát.

Madera és Coalport-on a szervezet vezetői megkísérelték, hogy a felvett munka abbahagyására bírják a bányászokat, de — sajnos — eredménytelenül. Itt is elbirhatatlan nyomorúságukra hivatkoztak a bányászok.

A Swoope Sylviana bányában is megkezdtek a munkát a 17-es fizetések alapján. Maga Brophy ment ki a helyszínre, hogy visszatérésre bírja a bányászokat, azonban a bányászok ott is azt felelték, hogy csak úgy tudnának tovább harcolni, ha a szervezet el tudná őket élelemmel látni.

Ezeket a bányákat kívül még egy sereg kisebb bánya bányászai szakítottak a szervezettel.

A szervezet vezetői mindent elkövetnek, hogy a bomlást tartóztassák, sajnos, azonban nem sok eredménnyel. Addig míg nagyobb segélyt nem tudnak folyósítani, nem érhetnek el semmi eredményt. Az éhezők emberek, mind azt mondják, hogy harcolnak tovább, ha anynyi ennivalót kapnak, hogy családjaikat el tudják látni a legszükségesebbel.

Sajnos azonban nem csak Pennsylvania államból jönnek ilyen szomorú hírek, hanem messzebből, Dél-Nyugatról is.

Dél-Nyugat államaiban — Oklahomában, Arkansasban — mint többször írtunk róla, a bányászok szintén irtó háborút indítottak a szervezet ellen. Az időt most nagyon alkalmasnak látják arra, hogy teljesen kiirtsák a United Mine Workerst ezekben az államokban.

A számítás itt is ugyanaz, mint más államokban. A sztrájkoló bányászok kiéheztetése.

Sajnos, itt is jól bevált az a számítás.

Ezekben az államokban is anyagi felkészültség nélkül indultak a bányászok a harcba a jacksonvillei egyezmény betartásáért. A bányászok ezekben az államokban is vitták a esztát, ameddig bírták. Most már azonban azt mondják, teljesen elvéreztek, nem bírják tovább a harcot s egyre többen és többen

hagyják el a United Mine Workers zászlaját.

Felsorolunk egy sereg bányát, melyeknek munkásai elhagyták a szervezett bányászok táborát és külön szerződés alapján dolgoznak:

A B. & A. Coal Co., Henryetta, Oklahoma; McAlister Coal Co., Kincaid, Oklahoma; Grove Coal Co. No. 6 bánya, Greenwood Coal Co. és Back Boone Coal Co., Mammoth Vein Colliery Co., Bernice Coal Co., valamennyi Arkansas államban.

Oklahomában a Henryetta mező bányászai még jobban bírják a harcot, ott még ma is 4000 a sztrájkoló bányászok száma. Azonban az ő soraik is epad, és azt jelentik, ha a szervezet gyorsan nem találja meg a kibontakozás útját, félő, hogy egészen ki fog csuszni a talaj a lábai alól.

Szomorú hírek ezek nagyon s a szervezet vezetőinek nem szabad tovább a mai állapotokat meghagyni. A cselekvés teréke kell lépni. Cselekvés alatt mi az ország egész területére — szervezet és szervezetlen területre — szóló sztrájk azonnali elrendelését értjük.

Az nem akadályozhatja a szervezetet, hogy nincsen erre anyagilag felkészülve. Ráműtünk két hét előtt, hogy megvan a szervezet vezetőinek a módja kölcsön szerzésére. A többi munkásszervezetektől kell kérni. És a többi testvér szervezetek nem tagadhatják meg a bányászszervezet kölcsön kérelmét, mert a bányászok szervezete mindig adott, ha a többi szervezeteknek szükségük volt erre.

A szervezet létevére forog most kockán. És nem szabad bekövetkezni, hogy a bányászok céljait érjenek, szétbomoljon a bányászok szervezete. Ha az megtörténne, Amerika bányászaira borzalmas rabság várna. És hisszük, hogy Amerika bányászai nem akarnak rabok lenni és nem hagynák szétrobbanni szervezetüket.

A KEMÉNSZÉNBANYÁSZOK GYÜLÉSE.

Junius 29-én tartják a szervezet 1., 7., 9. kerületének küldöttei a keményszénbányászok augusztus 31-én lejáró szerződésének megújítása ügyé a gyűlésüket.

A gyűlésen fognak a keményszénbányászok megállapodni abban, hogy a később összehívandó s a bányatársaságokkal együttesen tartandó gyűlésen milyen feltételeket követeljenek a bányabárokól.

EGY KAVICS - 1000 DOLLÁR BAIL

Hogyan akadályozták meg Európában a piketelést? — Csak egy kavicsot kellett dobni és már jött a katonaság.

A Dominion Coal Company bányájában Glace Bay-en már régóta sztrájkban állanak a bányászok.

A társaság természetesen nem akart velük egyezkedni és arra törekedett, hogy a sztrájkot letörje.

Hozatott mindenfelől sztrájk-törőket, azonban mikor a sztrájk-törők megérkeztek, rend szerint csatlakoztak a sztrájkolókhoz. A társaság ugyanis nem mondta meg az odacsődített embereknek, hogy sztrájk van a bányában és azok csak akkor tudták ezt meg, mikor oda megérkeztek, mert a vasutnál, a bányába vezető uton, mindenütt piketelők álltak, akik a megérkező emberek tudomására adták, hogy a bányában sztrájk van.

A társaságnak nagyon kellemetlen volt a dolog, mert nagy költséggel hozatta oda az embereket és azok, a piketelők szavára, még sem dolgoztak és a piketelőkbe sem köthetett bele a társaság, mert semmiféle zavart nem csináltak, teljesen békésen, rábeszéléssel igyekeztek az embereket az aljas munkától távol tartani.

Mikor a társaság már látta, hogy semmiképpen sem tudja a bányában az üzemet megkezdéni, mert a piketelők a munkát megakadályozták, a piketelők akarta eltávolítani a bányától. Csak hogy szép szerével nem sikerült, mert semmifélek sem volt arra, hogy ellenük lépessen.

Mivel pedig a társaság mégis csak lehetetlenné akarta tenni a piketelők, egy embert fogadott fel, aki, mikor a sztrájk-törő bányászok a forman vezető

és a társaság közötti tárgyalások megakadályozza a piketelést.

A sztrájkolók azonban nem hagyták annyiban a dolgot és a szervezetet a bíróság előtt kívánják bebizonyítani, hogy a ködobás agent provokációtól eredt és a békés piketelést akarta ezzel a társaság megakadályozni.

tése mellett munkába mentek, a sztrájkoló bányászok közé fura-kodott és egy kavicsot dobott a formanra, akinek fejét találta a kavics.

Természetesen azonnal meg volt a jogcím a piketelők elleni eljárásra. A forman egyenesen a telefonhoz rohant és katonaság kiküldését kérte, mert a sztrájkolók kövekkel dobálják a sztrájk-törőket és ez már aztán nem nevezhető békés piketelésnek.

A kormányzó azonnal csapatokat küldött ki a piketelők ellen, egy sztrájkolót elfogtak, a kire ráfogták, hogy ő dobta a követ és 1000 dollár bail alá helyezték.

Hiába állítja az elfogott bányász, hogy nem ő dobálózott, hanem egy másik bányász, aki aznap állt közéjük és most a sztrájk-törőkkel dolgozik együtt, mert a forman azt állítja, hogy ő dobálózott. És hiába tanuszkodnak a többi sztrájkolók is emellejt, mert a társaságnak csak az volt a célja, hogy a zavargás színezetét kelte.

Most aztán megtiltották a bányászoknak, hogy piketeljenek az a célja, hogy a bányászok azt remélik, hogy így majd sikerül az odacsalt embereket a sztrájk-törő munkában meg tartani, miután piketelni nem szabad.

Elgéséges volt tehát egy kavics dobása ahhoz, hogy a társaság célját elérje és megakadályozza a piketelést.

A sztrájkolók azonban nem hagyták annyiban a dolgot és a szervezetet a bíróság előtt kívánják bebizonyítani, hogy a ködobás agent provokációtól eredt és a békés piketelést akarta ezzel a társaság megakadályozni.

DAWMONTON IS LETARTÓZTATTÁK A PIKETELŐKET

Clarksburg közvetlen környékén eddig egészen békésen folyt a harc a bányászok és bányatársaságok között. Mindkét oldalon ügyeltek, hogy ne legyenek rendezavarások s ennek meg is volt az eredménye, mert erre felé a legnagyobb rendben folyt minden a múlt hétig.

A társaságok úgy látszik megunták a békéséget és minden áron zavart akarnak ott kelteni, hogy aztán a bányászokat okolhassák a rendbontásért.

A dawmonti sztrájkoló bányászok összeálltak egy reggel vagy négyszázan és zeneszóval mentek a szomszédos Eig Four nevű bányához piketelni, rábeszélési sztrájk-törőket, hogy hagyják abba az aljas munkát.

A sztrájkolók nagy lelkesedéssel vonultak fel, de egyszerű utjukba állt egy csomó szárára finác, akik úgy látszik most a bootleggerek helyett sztrájkoló bányászokra vadásznak. Letartóztatták a zenekart, meg egy csomó sztrájkolót, közüük egy magyar bajtársunkat

is. A warrant a bányatulajdonos Harry B. Clark által lett kivéve.

26 bányászt börtönöztek be, de hamarosan szabadlábra is kellett őket engedni, mind letette a követelt 200 dollár bondot.

Az ilyen letartóztatásoknak az a célja, hogy a bányászokat elrémítsék a piketeléstől.

Sajnos Dawmonton a magyarok közül Kiss Antal sztrájk-törésre vetemedett. Ott hagyta bajtársait, akik harcolnak a szerződés betartásáért. Kiss Antalnak vágomasinás munkát adott a társaság és ez annyira elvakította, hogy a masináért beállt bajtársai árulójának.

Az ottani magyarok kérik a magyar bányászokat, hogy ne menjenek oda sztrájk-törő munkára, ne legyen több magyar sztrájk-törő ott. Így is eleget kell a magyaroknak hallgatni most a többiektől, mert egy közülük a sztrájk-törőkhöz csatlakozott.

MAGYARORSZÁGI HIREK

"Azt mondák mikor a harctéren ömlött a vérem"

Kistelek nagyközségben is végbement a föld- és házhelyrendezési eljárás, amely azonban az igénylők túlnyomó nagy részének nagyon szomorú csalódást okozott. A kisteleki nincstelenség is elmondhatják most már annak a rokkant katonának a siralmát, akit Arany János a "Koldusének" című költeményében így szólalt meg:

Azt mondák, mikor a harctéren ömlött a vérem,
Tíz holdnyi örökség lesz valaha béréim.
Tíz arasznyi is jó lesz, gondolám magamban,
Korántsem gyanítva, milyen igazam van.
O, ha megtaláltok egykor az utfélen,
Adjatok egy szűk sirt hazám szent földjében.

A kisteleki földigénylők azonban nem voltak annyira kétkedő Tamások, mint Arany János rokkantja. Ők komolyan gondolták az igényeket mindaddig, amíg csak meg nem érkezett az Országos Földbirtokrendező Bizottság döntése. Most már azonban valóban nem számíthatnak egyéb földre, mint a melyben az élet fáradságait ki-pihenhetik. A több mint 200 kihagyott között azonban még mindig vannak, akik nem adták föl a reményt. Összeszedelődtek tehát és fölterestek egy helybeli fiskálist, akivel meg-írárták észrevételeiket a Földbirtokrendező Bizottsághoz. Ebben fölpanaszolják, hogy az igénylők legnagyobb része azért esett el a juttatástól, mert a vörös hadseregben szolgált. Ezzel szemben többeket juttatnak házhelyhez és földhöz olyanokat, akik vöröskatonák voltak, sőt a földhöz juttatandók részéről behívott választmányi tag is vörössor volt. De nem mindenki szemben voltak ilyen elnézők, ami kitérnek az elutasítottak panaszából.

Fehér Sándor a világháború alatt 38 hónapig a tűzvonalban, 1 hónapig hadifogságban volt, ahonnan megszökött. A háborúban megsebesült és vitézségi érdemet kapott.

Házigényével elutasították, mert a kommun alatt — telefon kezelő volt.

Rác Zsófnél meg azt a hibát találták, hogy télen, amikor a földmunka szünetel, baromfi-kereskedéssel is szokott foglalkozni. Az elutasítás indokolásának legvalóságosabb része ez: "Három hónap alatt keresem annyit, hogy egész éven át legyen libaszir." Ugyancsak több katonai kitérítés van.

Vörös Lajos atyjának egy kis háza van, amelyet több testvéreivel fog valamikor örökölni. Ez ok volt az elutasításra, bár a novella egészen más mond. Így Vörös sem kapott házhelyet, meg kell elégednie azzal a vitézségi érdemmel, amit 31 hónapi harctéri szolgálata alatt szerzett.

Farkas Józsefnek házhelyhez való juttatás iránti kérelmét meg a kiküldött táblabíró is jogosnak ismerte el, de a közsé- gi bíró kijelentette, hogy nem ismeri, mert közsé- gi közmunkát nem végzett, így elutasították. Talán említenünk sem kell, hogy amikor a világháború kitört vala, róla, az "ismeretlenről" sem feledkeztek meg. Mint ismeretlen katonára végig küzdött a különböző harctereken.

Dalos Pált nőtlenége miatt utasították el. Husz hónapig volt a harctéren és kitüntetései vannak. A nemzeti hadseregben 15 hónapig szolgált.

Buzder Balázs földet és házhelyet kért. Elutasították azon a címen, mert már egyszer elutasították. 1911 októberétől egészen a legutóbbi évig szakadatlanul katonáskodott. Przemyslnél orosz fogságba esett s amikor onnan hazajött, hosszabb ideig szolgált a nemzeti hadseregben.

Czeigerschmiedt Lajost és Takó Mihályt azért utasították el, mert nem megbízhatók. A harctéren ezek is sebesüléseket és kitüntetések szerezték, de mi azonban nem elég a megélhetéshez. Takó egyébként egy másik jegyzőkönyv teljesen megbízható, dolgos, tisztességes embernek minősíti.

Elutasították, mert vörös katonák voltak

a következőket: Faragó Istvánt, Kordás Lajost, Mészáros Lajost, Jaksa Mihályt, Czombos Istvánt, Bugyi Sándor, Földi Mihályt, Kordás Pált, Kerekes Pált és még igen sokakat, akiknek a nevét itt nem győzzük felsorolni. Ezek valamilyen okból azt vallják, hogy a leg-tisztább hazafias érzéssel léptek be a vörös hadseregbe, mert úgy vélték és úgy véltek ma is, hogy a vörös hadsereg az ország határait védte, s ha ez bűn, akkor nagyon különös fogalmuk van a törvénytörő uraknak a hazafiságról. Egyébként vannak közöttük, így Jaksa Mihály, Földi Pál és Kerekes Pál, akik nem a vörös hadseregben szolgáltak, hanem a Károlyi-kormány alatt alakult nemzetőrségben. Ez csak jog-cím volt arra, hogy elutasítás- sák őket. Hogy mennyire így van, bizonyítja a Czombos István esete. Amikor a tárgyaló bírónak kijelentette, hogy

esek 3 napig volt vöröskatoná, azután megszökött, a bíró ezt felelte: "Most már azért nem kap földet — mert megszökött."

A jó betyár mindenütt megállja helyét, maga ott is megbízhatatlan volt". Igen ám, de Czombos 46 éves kora dacára, akkor már az ötödik évet töltötte háborúban, közben a nagy estate vitézségi érdemet is megszerezte, 21 hónapot hadifogságban is töltött. Kordás Pál azonban még 3 napig sem volt vörös katoná. Egyáltalán nem volt vörös katoná, ami a szegedi ügyességgel is bizonyítható. Ugyanis Kordás 1919 január havától június végéig Szegeden volt vizsgálói fogságban, lopás gyanúja miatt. Elkör ártatlan-sága kiderült és szabadon bontva.

Végül meg kell még említenünk Dominics Balázs esetét, akit azon a címen utasították el, mert a föntiekhez hasonló okból a háború után két hold földjét eladta. Ő is azok közé tartozott, akiknek a háború nagyon rossz üzlet volt. Nem nyertek rajta, hanem ráfizettek. Ez azonban nem egyedül bűne Balázsnak. Anatol France is megállapítja, hogy

"a törvény egyformán tiltja meg gazdagnak és szegénynek, hogy a híd alatt haljon",

tehát Dominics sem akar a híd alatt halni, amikor 4 és fél évi katonáskodás és 36 hónapi frontszolgálat után leszerelt, ezért az előjáráságtól lakás kiutalását kérte. (Ehhez csak jo-

csatották. A diktatura bukásáig vissza se mehetett Kistelekre, mert a front Szeged és Kistelek között volt. Kordás Pálnak még ezenkívül az a nagy bűne is van, hogy amikor földmunkát nem kap, akkor követ fejt. Szabó Istvánt és Hegedűs Jánost azért utasították el, mert amikor nincs munkájuk, kepekedni is szoktak, míg Kovács Istvánt azért, mert ő meg a vasutnál dolgozik, amikor mezei munkát nem kap. Pedig neki is éppen úgy, mint a többieknek, sebesülése és több kitüntetése van.

A hadirokkantak közül többek között elutasították Rác Ferencet, bár ellene nem találunk semmiféle politikai vagy erkölcsi kifogást. A kiküldött bíró kijelentette, ha fölserelése volna, kaphatna földet. Rác Ferenc már reménykedni kezdett, mert mint szántó-vető embernek, aki mindig szokott bérelt vagy feles földet munkálni, van gazdasági felszerelése. A vége mégis az lett, hogy elutasították.

Farkas Ferenc végigküzdötte a háborút, megsebesült, 33%-os rokkantá lett, 8 gyermeket nevelt az államnak, de elutasították, mert 18 évvel ezelőtt testisértés miatt büntetve volt.

Ferenczy Antal a felszemet vesztette el a háborúban, de elutasították, mert rokkantsága nincs megállapítva.

A hadi özvegyek közül is sokakat elutasították. Bíró Sándorné földet és házhelyet kért, de nem kapott. Először ugyan javasolták, de azután indokolás nélkül törölték. Kiss Antalné már csak egy kis házhelyet kért, de őt is indokolás nélkül utasították el.

Szűcs Pál azért nem kapott házhelyet, mert már volt neki háza, de eladta. Ez igaz, csak hogy ennép nem Szűcs Pál az oka. 1919-ben eladta a régi házáért 16,000 koronáért. Vett egy másikat 9000 koronáért. Az árkülönbséget ráment a háború alatt fölzaparodott adósságok kifizetésére. (Ugyanis Szűcs Pál nem volt hadseregszállító.) A másik ingatlanok a vételét az árvászek nem hagyta jóvá, így most visszakapta az 1919-ben lefizetett 9000 koronáját az árvászektől. Vezet rajta 3 kiló krumplit.

Róza Sándor azért nem kapott földet és házhelyet, mert nevével vadházasságban él. A teljes igazság az, hogy azért nem tudnak törvényesen egybekelni, mert az asszony még nem kapta meg a háborúban el-tűnt férje holtanyilváltását.

Végül meg kell még említenünk Dominics Balázs esetét, akit azon a címen utasították el, mert a föntiekhez hasonló okból a háború után két hold földjét eladta. Ő is azok közé tartozott, akiknek a háború nagyon rossz üzlet volt. Nem nyertek rajta, hanem ráfizettek. Ez azonban nem egyedül bűne Balázsnak. Anatol France is megállapítja, hogy

"a törvény egyformán tiltja meg gazdagnak és szegénynek, hogy a híd alatt haljon",

tehát Dominics sem akar a híd alatt halni, amikor 4 és fél évi katonáskodás és 36 hónapi frontszolgálat után leszerelt, ezért az előjáráságtól lakás kiutalását kérte. (Ehhez csak jo-

ÖTNEGYED ÉV ALATT 24 SZÉNÁNYA SZÜNTETTE BE ÜZEMÉT MAGYARORSZÁGON

Bud János pénzügyminiszter-nél küldöttségileg jelent meg a Magyar Bányászati és Kohóvállalatok Egyesületének vezetősége, Chorin Ferenc dr., Vida Jenő, Melcer István dr., Engel Gyula és Engel Ármán, akik terjedelmes emlékiratot nyújtottak át a miniszternek. A küldöttség szónoka, Vida Jenő, általános képet adott a magyar szénbányászat és kohászat súlyos helyzetéről és tizenkét pontba foglalta azokat a kívánalmakat, melyeknek teljesítését a minisztertől kéri. Így a bányavállalatok többek között azt kéri, hogy a magyar szén a közszállításoknál előnyben részesüljön, csökkentsék az állami bányák versenyt, rendezzék a szénbehozatal és kivitel, továbbá a vasuti díjszabás, forgalmi adó kérdését. A miniszternek átnyújtott emlékiratban hivatalosan a külföldi példákra, megemlíti, hogy a háború után az államok magukat a behozataltól függetlenítték. Ennek következménye gyanánt például Hollandia 1913-ban 18 millió mázsa szént termelt, a termelés 1924-ben már 60 millió mázsa volt. Franciaország szénttermelése 1923-24. években 460 millió mázsáról 580 millió mázsára emelkedett, hasonló arányszámok állapíthatók meg Németországban, ahol a felső-sziléziai szén pótlására a barna szénbányászatot hatvanöt százalékkal gyarapították. Uj beruházásokkal és új területek feltárással Magyarország 1919 évi 39 millió mázsa termelését 77,000,000-ra emelték. 1924-ben a magyar szénbányászatban már erős visszafejlődés mutatkozik, mert a termelés hetvenhét millióról 71,600,000-ra csökkent, ennek megfelelően csökkent a munkások száma. 1923-ban a magyar bányák még 55 ezer munkást foglalkoztattak, a létszám 1924. év végén már 45 ezerre apadt. A szénipar krízisét legelőkeltebb az a tény bizonyítja, hogy 1924-ben tizen-nyolc szénbánya szüntette be üzemét és a válság az 1925. esztendőre is áttért. 1925 első felében további 6 bánya szünt meg és ezáltal a munkások ezrei vesztek el a kenyérüket.

A Bányászati és Kohóvállalatok Egyesülete ezután bőséges adatgyűjtéssel mutatja ki a külföldi szénimport emelkedését, és megemlíti, hogy akkor, amikor a szénbányák válságba kerültek és termelésük csökkent, a behozott szén mennyisége tízmillió métermázsára emelkedett és ez az emelkedés negyven százaléknak felel meg, holott a magyar bányák termelése hét

százalékkal csökkent. A magyar termelés apadásában mutatkozó értéktelenség száználvanmilliárdot tesz ki, az az összeg pedig, amit a behozatali többlet-re fordítottak, kétszázötvenmilliárd korona. Megemlíti, hogy a külföldi, elsősorban a felső-sziléziai lengyel és cseh-szlovák szénbányák aránytalanul kedvezőbb munkaviszonyok között termelnek, mint a magyar bányák. Emellett az említett bányavidékek olyan árpolitikát követnek, mellyel a nehéz viszonyok között levő magyar bányák megküzdeni nem tudnak. Az egyesület emlékiratában ezután sorra veszi azokat a sérelmeket, amelyek a magyarországi szénttermelést megnehezítik és a válságot még jobban kiéleltetik. A minisztert kéri, hogy a közszállításoknál az állam, a városok és községek elsősorban a magyar termelésre legyenek tekintettel és érvényesítsék az 1907. III. tc. vonatkozó rendelkezéseit. Szükségesnek tartják, hogy a nagy magánközlekedési vállalatok (Déli vasut, Győr-sopron-ebenfurta vasut, MFTR stb.) szénbeszerzését vegyék revízió alá. A bányavállalatok különösen sérelmesnek tartják az állami vasgyárak ormospusztai és a kincstár komló bányáinak versenyét. A vasuti díjszabások kérdése a magyar szénbányákra nézve nagy fontossággal bír, mert a szénbányák egyedül a MÁV tarifapolitikájában találhattak védelmet a külföldi szén versenyével szemben. Az egyesület megállapítja, hogy a MÁV-on kb. 150 kilométert véve, a díjtétel a szénérték több, mint negyven százaléká. A külföldi ásványzón Szob határtól Budapestre 13,800 korona fuvardíjjal jön akkor, amikor a kisebb kalóriatartalmú salgótarjánai 9400, pécsi 15,100, mátranovákai 10,500, monosbéli 12,400 korona fuvardíjjal érkezik Budapestre. A MÁV tarthatatlan díjszabási politikájának számtalan példáját tárta fel az egyesület, mely arra is hivatkozik, hogy a szén ára olcsóbbodott, tehát a vasutak is csökkenthetik a szállítási díjakat. Érdekes statisztikai táblán mutatja be azt, hogy az utódlamokban a legdrágábban a MÁV szállítja a szént. Így például ötven kilométer távolságban a barnaszén-fuvardíj (magyar koronára átszámítva) Romániában 1368, Jugoszláviában 3335 korona, Ausztriában 4600 korona, Csehszlovákiában 4800 korona, míg Magyarországon 5400 korona. Külön fejezetekben foglalkoznak a forgalmi adóval, mely drágítólag hat, a szénjogi térről, bányatársulások kérdéséről, valamint a szénbányázatoknál foglalkoztatott idegen honosságú munkások ügyéről.

Bud János pénzügyminiszter a küldöttség előtt kijelentette, hogy az átadott emlékiratot át fogja tanulmányozni és a kö-zölt sérelmeket a magyar bányavállalatokkal együtt tárgyalni fogja. ("Világ")

BELÖVÉSNÉL SZERENCSETLENÜL JÁRT BÁNYÁSZ.

Peter Rafia bányász Panama, Illinoisban a belövésre a lyukakat készítette elő.

Az egyik lyukban a lőpor valamely okból idő előtt kiróbbant és a szerte széjjel roppkódó és széndarabok halálra sebeztek Petét.

Mire a kórházba szállították már meghalt.

százalékkal csökkent. A magyar termelés apadásában mutatkozó értéktelenség száználvanmilliárdot tesz ki, az az összeg pedig, amit a behozatali többlet-re fordítottak, kétszázötvenmilliárd korona. Megemlíti, hogy a külföldi, elsősorban a felső-sziléziai lengyel és cseh-szlovák szénbányák aránytalanul kedvezőbb munkaviszonyok között termelnek, mint a magyar bányák. Emellett az említett bányavidékek olyan árpolitikát követnek, mellyel a nehéz viszonyok között levő magyar bányák megküzdeni nem tudnak. Az egyesület emlékiratában ezután sorra veszi azokat a sérelmeket, amelyek a magyarországi szénttermelést megnehezítik és a válságot még jobban kiéleltetik. A minisztert kéri, hogy a közszállításoknál az állam, a városok és községek elsősorban a magyar termelésre legyenek tekintettel és érvényesítsék az 1907. III. tc. vonatkozó rendelkezéseit. Szükségesnek tartják, hogy a nagy magánközlekedési vállalatok (Déli vasut, Győr-sopron-ebenfurta vasut, MFTR stb.) szénbeszerzését vegyék revízió alá. A bányavállalatok különösen sérelmesnek tartják az állami vasgyárak ormospusztai és a kincstár komló bányáinak versenyét. A vasuti díjszabások kérdése a magyar szénbányákra nézve nagy fontossággal bír, mert a szénbányák egyedül a MÁV tarifapolitikájában találhattak védelmet a külföldi szén versenyével szemben. Az egyesület megállapítja, hogy a MÁV-on kb. 150 kilométert véve, a díjtétel a szénérték több, mint negyven százaléká. A külföldi ásványzón Szob határtól Budapestre 13,800 korona fuvardíjjal jön akkor, amikor a kisebb kalóriatartalmú salgótarjánai 9400, pécsi 15,100, mátranovákai 10,500, monosbéli 12,400 korona fuvardíjjal érkezik Budapestre. A MÁV tarthatatlan díjszabási politikájának számtalan példáját tárta fel az egyesület, mely arra is hivatkozik, hogy a szén ára olcsóbbodott, tehát a vasutak is csökkenthetik a szállítási díjakat. Érdekes statisztikai táblán mutatja be azt, hogy az utódlamokban a legdrágábban a MÁV szállítja a szént. Így például ötven kilométer távolságban a barnaszén-fuvardíj (magyar koronára átszámítva) Romániában 1368, Jugoszláviában 3335 korona, Ausztriában 4600 korona, Csehszlovákiában 4800 korona, míg Magyarországon 5400 korona. Külön fejezetekben foglalkoznak a forgalmi adóval, mely drágítólag hat, a szénjogi térről, bányatársulások kérdéséről, valamint a szénbányázatoknál foglalkoztatott idegen honosságú munkások ügyéről.

Addig, amíg a kisgyermek szopik, az anyatejben kapja meg mindazt a táplálékot, amire testének fejlődése céljából szüksége van. Az első év vége felé azonban már olyan tápláló anyagokra van szüksége, amelyek az anyatejben vagy csak kis mennyiségben, vagy egyáltalán nincsenek meg. Ezzel a csecsemőt már tiznapnapos korától fokozatosan hozzá kell szoktatni ahhoz, hogy darapap és teljes tea mellett főzöket és gyümölcsöt is egyez.

A főzökele között a legteljesebb a paraj. Ezzel elsősorban és leggyakrabban kapja a kisgyermek. A parajt tisztára mosva, jó puhára főzve, szűz kell át-törni és meggyöngyözni vajjal. Amellett tejfel felvezeteni. Később paralon kívül ugyanezen a módon elkészített zold borsó, sárgaborsó és babfőzöket is lehet neki adni. Nyáron, amikor a tej környéken romlik és különösen városokban néha a legfrissebb sem megbízható, helyett vízzel is megfőzhető a gyermek étel. Nagyon tápláló és gyönyörű ételnek is való a púbrá főzött, szűz át-törni burgonya, amelyet tejjel vagy vízzel felvezetve, kis vajjal kell elkészíteni. A Munkás Lexikon részletesen tartalmazza ugy a gyermek, mint a felnőtt egészséges táplálékait és minden más egészségügyi feltétlenül szükséges tudnivalókat. Tartalmazza azonkívül a szőlőmag, a farmereknek szántosnak, lakatosnak, cipésznek, szabónak, cukrásznak, bányásznak, fésűsnek, kőfaragónak, nyomószárnak, szakkésznek, szőrdobozosnak, évszázadi művelőnek, szőlőszőlőnek, fűtőnek, távírószónak, áldoroszónak, egyszerűen mindenféle iparosnak szükséges tudnivalókat. A Munkás Lexikon 12 kötetből áll és kötetenként 1 dollárba kerül, míg a 12 kötet egyszerre rendelve \$6.00. E kedvezmény csak a hó végeig tart. A szállítási költséget a vevő fizeti. A Munkás Lexi-

MEGBIZHATÓ, PONTOS ÉS GYORS KISZOLGÁLÁST NYUJT EZ A BANK!

Üzletágak: POSTAI ÉS SÜRGÖNYI PÉNZKÜLDÉS. — BETÉTEK ELFOGADÁSA 4% KAMATTAL. — HAJÓJEGYEK ELADÁSA MINDEN VONALRA. — KÖZJEGYZŐI ÜGYEK. Személyesen jöjjön vagy írjon ide:

American Union Bank
Főintézet: 16 EAST 22nd ST. NEW YORK CITY. Fiókintézet: 1597 SECOND AVE. Cor. 53rd Street.
A bank 1597 Second Ave. alatti fiókjára minden nap este 9 óráig, hetfőn este 9 óráig nyitva van.

MAGYAR BÁNYÁSZOK!

Ha házat vagy farmot akar venni, vagy eladni, forduljon bizalommal hozzánk. Ezek óta becsülettel szolgáljuk ki a magyarságot. Biztosítási osztályunk élet és balesetbiztosításokat ajánl a magyar bányászoknak. 10 és 20 éves biztosításokat kötünk, ami azt jelenti,

HOGY MÉG ÉLETÉBEN MEGKAPJA A BIZTOSÍTÁSI ÖSSZEGET.

Magyar levelekre magyarul válaszolunk.

KISS AND KLEIN
Real Estate, Insurance & Brokers
202—204 SECOND NAT. BANK BLDG.
Brownsville, Pa.

MI LESZ ÖNNEL, HA MEGÖREGSZIK?

Gondoljon öreg napjaira és vegyen olyan életbiztosítást, melyet

MÉG ÉLETÉBEN KIFIZETNEK.

MAGYAR KÖTVÉNYT KAP, melyből Ön pontosan tudja, hogy milyen biztosítást vásárol.

Bővebb felvilágosításért írjon a következő címre:

NATIONAL INSURANCE AGENCY HIMLerville, KENTUCKY.

A Provident Life and Accident Insurance Co. vezérigazgatója.

SECOND NATIONAL BANK
Brownsville, Pennsylvania

Ne küldje pénzt idegen helyre. Ne menjen ki, gyenge bankba, hanem jöjjön hozzánk, a vidék egyik legerősebb bankjába.

BETÉTEK UTÁN 4 SZÁZALÉK KAMATOT FIZETÜNK és szűkös esetén pénzt felmondás nélkül fizetünk vissza. Pontos, lelkilimeretes kiszolgálásról biztosítjuk.

SECOND NATIONAL BANK
L. B. BULGER, Cashier. EARL HUSTON, President.
Brownsville, Pennsylvania

A KIS GYERMEK TÁPLÁLKOZÁSA.

Addig, amíg a kisgyermek szopik, az anyatejben kapja meg mindazt a táplálékot, amire testének fejlődése céljából szüksége van. Az első év vége felé azonban már olyan tápláló anyagokra van szüksége, amelyek az anyatejben vagy csak kis mennyiségben, vagy egyáltalán nincsenek meg. Ezzel a csecsemőt már tiznapnapos korától fokozatosan hozzá kell szoktatni ahhoz, hogy darapap és teljes tea mellett főzöket és gyümölcsöt is egyez.

A főzökele között a legteljesebb a paraj. Ezzel elsősorban és leggyakrabban kapja a kisgyermek. A parajt tisztára mosva, jó puhára főzve, szűz kell át-törni és meggyöngyözni vajjal. Amellett tejfel felvezeteni. Később paralon kívül ugyanezen a módon elkészített zold borsó, sárgaborsó és babfőzöket is lehet neki adni. Nyáron, amikor a tej környéken romlik és különösen városokban néha a legfrissebb sem megbízható, helyett vízzel is megfőzhető a gyermek étel. Nagyon tápláló és gyönyörű ételnek is való a púbrá főzött, szűz át-törni burgonya, amelyet tejjel vagy vízzel felvezetve, kis vajjal kell elkészíteni. A Munkás Lexikon részletesen tartalmazza ugy a gyermek, mint a felnőtt egészséges táplálékait és minden más egészségügyi feltétlenül szükséges tudnivalókat. Tartalmazza azonkívül a szőlőmag, a farmereknek szántosnak, lakatosnak, cipésznek, szabónak, cukrásznak, bányásznak, fésűsnek, kőfaragónak, nyomószárnak, szakkésznek, szőrdobozosnak, évszázadi művelőnek, szőlőszőlőnek, fűtőnek, távírószónak, áldoroszónak, egyszerűen mindenféle iparosnak szükséges tudnivalókat. A Munkás Lexikon 12 kötetből áll és kötetenként 1 dollárba kerül, míg a 12 kötet egyszerre rendelve \$6.00. E kedvezmény csak a hó végeig tart. A szállítási költséget a vevő fizeti. A Munkás Lexi-

CUNARD
MAGYARORSZÁGBA
(Cherbourg-ján)

Leszállított árak harmadosztályú oda- és vissza szülő körutazásai jegyeknél:

BUDAPESTRE és vissza a BERENGIARIA) \$204.⁵⁰
AQUITANIA) \$204.⁵⁰
MAURETANIA \$200.⁵⁰ és adó.

INDULÁSOK SZERDÁN.
Magyarországra 8 nap alatt. Nem polgár utasok visszajöhetnek a kvótára való tekintet nélkül. Minden harmadosztályú utas kabinban lesz elhelyezve Maklutan tiszta és kitűnő táplálék. Rézletekért forduljon hozzánk, vagy

CUNARD LINE
1406-H. St. N. W. Washington, D. C.

MAGYAR Bányáplézek Meséi

VIRÁG ANDRIS MEG A
HÁROM GRÓFNÓ.
Írta: Bácskai István.

(Folytatás.)

Amikor Sajókuton eltemették az egyik grófkisasszonyt, a legbüszkébbet és Virág Jánosné nagyon reszkető kézzel beledobta a sírgödörbe a tavaszi virágokkal behullajtott koporsóra az első rögtön, ezt a kicsi kis koppanást valahol messze-messze, egy idegen és rossz katonakórházban meghallotta egy halódó katona szíve.

És amikor a gyászos Virág házában a Biri lány busbuszátó hangja mellett felsírt Virág Andriska, kis háborús árva, ez a gyenge kis sírás felébresztette ezt a katonát, pedig olyan messze volt, ahová még a sajókuti vándormadar se tud elmenni. Ki tudja azonban, hogy a levegőben milyen titkos, láthatatlan drótok viszik az ilyen kisgyerek hangját, ami aztán értelemre is kap a levegő rejtjelmes hullámaiban s megy az ébresztő szó hetedhét országban, háborun, tűzön-vízen keresztül, addig, míg el nem fogja az apjának lassudó-bucszú szíve dobogását.

Virág Andris mellett falujabeliek állottak, amikor lecsukta a szemét és lefeküdt a földre, mintha jelezte volna, hogy ő beszűnteti a háborút és egészen idegen arcok meredtek rá, mikor újra rányitottak a szeméi az életre. Nem tudta, hogy mi történt addig, amíg ő aludt, súlyos alvással, s ki tudja, milyen földeket járt be ő is álmában. De felébredt, mert idehallatszott a sajókuti kis Virág Andriska sírása, hívása és élt, reménykedve, pedig oroszok között élt. Rákerült a neve a háborús listára, mert nem volt több magyar katona. Elsíratták őt Sajókuton is, mert nem volt most sajókuti ember, orosz fogoly volt, szegény sebesült, akit rossz sebével, bizonytalan életével vittek-vittek messzi Szibériára felé.

Sajókuton csak két ember tudta, hogy él a Virág Andris. Csak az volt a baj, hogy mindkettőt csak a szívével tudta. Ez az egyik az Andriska volt, ez meg nem is tudott beszélni, a másik meg a Bűrök Biri volt, a pulykatojás grófkisasszony, ez is hallgatott. Csak néha Andriskával együtt beszéltek meg nagy titkukat.

Szegény Virág Jánosné nagyon leverte a kettős gyász, alig-alig cipelte szegény életét és bizony a Virág János kedve is elgyászosodott. Csak a Tusa bácsi volt vicces és vidám változatlanul, mintha neki nem is lenne háborúja. Tovább is incelkedett az

asszonyokkal és bolondozott a gyerekekkel. Nem is vette őt komolyan senki más, csak az apró gyerekek, akik jobban is értenek az emberek megítéléséhez.

A Biri lány valahogy úgy értelmezte az életet, hogy aki árva, arra neki kell gondot viselni. Amíg a háznép a temetésen volt, ő dajkálta a kis Andrist és egy délután úgy megszokta ezt, hogy nem is tudta elhagyni. Órákon át dudorászott a kis Virág gyerekeknek, mert hiába a gyerekeknek kell a nóta, nem tud anélkül elaludni. Virágné pedig dehogyan tudott énekelni.

Amikor senki sem hallotta, a Biri furcsa nóát dalolt a kis Andrisnak. Maga találta ki s ha néha el is vettette a kottát, az Andris gyerekeknek mégis igen tetszett:

Virág Andris vitéz baka,
Gyűjtsön haza, sir a fia...

Ezzel altatgatta a gyereket leginkább. Meg aztán meséket is mondott neki, nagyon komolyan és a kis Andris mosolygással jelezte, hogy megértette a Biri lány meséjét.

— Hej, kis Andris, ha láttad volna, milyen gyönyörű volt, mikor ott, a Pokol ároknál megugrottak a lovak. Olyanok voltak, mint a tűzokádó sárkányok, oszt egyenesen neki iramodtak a kis Józsinak, tudod a Szabó néni kis unokájának, aki épen olyan árva, mint te vagy, csak annak az apja nem vitéz katona. Hát akkor a Virág Andris, nem te, te kis csöppös, hanem az a nagy Virág Andris, a te apád, csak megvárta a gyepőt, oszt félreugornak a lovak. Pedig ott árok volt és a két ló inkább nekiment volna a Jóska gyerekeknek, ennek a kis emberkének, mint az ároknak, de a Virág Andris nem engedte ám.

— Én eltartam a szeméimet és amikor újra felnéztem, a Jóska gyerekek nem volt kutyája se, de a Virág Andrisnak gyűtt a homlokán a vér. Tudod kis Andris, én retentően megijedtem. Legjobban szerettem volna szaladgálni, mint egy kergető bika le a föl, le a föl és kiáltozni, de szegyelem magamat, mert ott volt a grófkisasszony. Az előtt pedig illedelmesen kell viselkedni, még akkor is ha baj van. Mert a grófok Andriska, azok sose kiabálnak, neked még jó, te meg nem tudod, mi az a grófkisasszony.

— Hát aztán úgy gyűttünk be a faluba,

hogy a Virág Andris feje itt pihent e az ölemben. Szakasztott úgy, mint a tied most. Csak az ő feje még könnyebb volt, alig is éreztem. Aztán egy-kettőre úgy felgyógyult az apád, mint ahogy illik is ilyen erős, nagy felnőtt embernek. És így történt, hogy elvette feleségül a Pannát, aki pedig szintén grófkisasszonyféle volt. No, ő nem volt épen igazi, mert hogy a bíró volt az apja, az meg épenéssel nem gróf, csak annak mondták...

— Ilyen ember Andriska, a te apád. Aztán elvitték a háboruba, nagy puskát adtak a kezébe, meg fényes kardot az oldalára. Oszt avval úgy aprította a muszkát, mint a répát. Aztán egyszerre csak elfáradt a vitéz Virág Andris és lefeküdt kicsinyég megpihenni. Az Uristen a mennyei trónusáról épen akkor lenézett a földre és gondolta, na ez a vitéz Virág Andris eleget harcolt, én most felrendelem magamhoz, hogy itt álljon strázsát a trónom mellett. Hamar le is szalajtott két fényes angyalt, hogy hozzák fel egyszerre a vitéz Virág Andrist.

— Hát aztán Virág Andris felkerült az égbe, a jó Istennek trónusa mellé. Minden teremtett angyal egyszerre mosolyogni kezdett, amikor meglátták, még a csillagok is fényesebbek lettek tőle. Így éledgett ott a menyek országában Virág Andris, de a jó Isten észrevette, hogy csak sápadozik a két szép orcája és halványodik a pirossága. Szomorú ember kezdett lenni Virág Andris és egy szép napon meg is kérdezte tőle a felséges Atyauristen:

— Vitéz Virág Andris, legkedvesebb szógám, mi a bajod. Mi hervasztja a szívedet, mi busítja a lelkedet, talán csak nem vágyakozol el innen a szép mennyországból a csaták véres földjére.

— Virág Andris megpödrölte a bajuszát, mert hogy igen szép bajusza is van neki és így mondta:

— Megkövetem alázattal, felséges Uristen, én bizony elvágyakozom innét, ne essek zónra a szavam. Nem a csatamezőre vágyakozom én, hanem a magyar földre, annak is Sajókut nevű falujába, mert van

ottan egy kisgyerek és aztat is szakasztott Virág Andrisnak hívják, csak úgy, mint engem. Énnékem fontos beszélnivalóm lenne azzal a bizonyos Virág Andriskával, mert még azt se mondtam neki, hogy adjon isten, druzsám, de igen szívesen látlak a házában.

— Erre a jóságos atyaisten gondolkozni kezd és tanácsra hívja az összes angyalokat. Az angyalok csak rini kezdenek — abból lett a reggeli nagy eső — oszt váltig kérlelik a jó Istent, hogy hát el ne eressze ezt a Virág Andrist, mert az egész nagy mennyországnak nincsen ilyen szép, ilyen vitéz katonája.

— A jó Isten aztán megint gondolkodik. Sajnálja az angyalait is, meg sajnálja a Virág Andrist is és végül így szól:

— Én tégedet most Virág Andris el nem engedhetlek. Mert ha elengedlek, hát ezek az angyalok sirni fognak egész esztendőn át és a nagy eső a magyar földön elveri a vetést. És akkor mit eszik az a tenger nép. Oszt még az emberek sincsenek otthon, hogy a földet igazában megmunkálják, most még a buzára is jobban kell ügyelni, mióta a férfiak a háboruba vannak. De azt se akarom, hogy te itt úgy elfogyjál, mint a holdvilág. Azt mondatd, hogy meg akarasz beszélni valamit a másik Virág Andriskával. Hát jól van, de a másik Virág Andris még igen kicsi és nem tud földi nyelven beszélni, amit most beszél, azt meg csak az angyalok értik. Ezért én tehát a szavadon foglak. És csak akkor engedlek vissza Sajókutra, amikor már a másik Virág Andris is beszélni tud. Akkor aztán lemehetsz hozzája és elmondhatjátok egymásnak a mondani valóitokat.

— Hát így kis Andris, csak igyekezz ám az emberi beszéddel. Mert amikor ki tudod mondani, hogy: édesapám, a nagy Virág Andris abban szempillantásban itt terem, beköcsög az ablakon, én kinyitom neki az ajtót, begyűnt itt ni, oszt megáll és azt mondja hangos szóval:

— Adjon isten, kis druzsám, virágszála csöpp Andriskám, ládd-e, meggyűntem m... is...

A baba már a mese felénél elaludt és lán tovább álmodta a folytatást, de a nagy igyekezettel csak mondta a me mintha már nem is a kis Andriskának, nem saját magának mondaná. Utána sokáig nézett az ajtóra és egy cseppet se csodálkozott volna azon, ha tényleg bel rajta vitéz Virág Andris...

De Virág Andris nem jöhetett, nem azért, mintha az Isten angyalait tartotta volna vissza, hanem tartotta őt kegyes Szibéria, a rossz fogság.

Hónapok szép sorjában helyet adtak másoknak, hideg a melegnek, de a hátság csak nem szűnt meg és fogyott a mélység a lelket erősen. Virág Andris a fogságból nem tudott elég erősen gondolni, visszavágyakozni, aki eluntat várta, az meg is halt szépen, épen mintha a faluja harangja szólta volna a metésén. De Virág Andrisban tartotta a mélység a lelket erősen. Virág Andris akart elpusztulni, erős akaratával kiheverte a sebet is, megerősödött, lábra kapott folytonosan hazakészülődött. Biztosan tarta, hogy haza jut még egyszer, mert várja otthon a fia, meg a grófkisasszony.

Az évek lassan elmosták előtte a Szerekes Panna arcát. Hiszen olyan rövid ideig élték együtt, olyan rövid ideig szerethet egymást. Csak úgy gondolt rá, mint a büszke-büszke grófkisasszonyra, aki tá meg se várja az ő rongyos katonáját. Nem érezte Andris, hogy visszavárja a Szerekes Panna, inkább csak a fiához készült, akit biztonságosan érzett. Kiszámította folyton, hogy milyen idős. Elképzelte, hogy most teszi az első lépést, fel is bukik biztosan a szegényke. Néha azon vette észre magát, hogy úgy tartja keresztben a karját, mintha a gyereket ringatná rajta.

Nem, Virág Andris nem birt el a fogság se. Virág Andris nem hagyta legyűnti magát, úgy mint mellette sokan, akik elkedvetlenedtek és elhaltak. Virág Andris haza készült, tudta, hogy jussa van még neki a sajókuti élethez, jár még neki az hogy meglássa a fiát.

(Folytatása következik.)

Ha becsületes, pontos és jó kizsoltgást akar, forduljon bizalommal hozzánk. — Tizenkét éve szolgáljuk a feleinket.

HAJÓJEGYEK. PÉNZKÜLDÉS KÖZJEGYZŐI BROS.

GIORDANO IROD. CO.
bankárok.

MORGANTOWN, W. VA.
164 Pleasant Street

FAIRMONT, W. VA.
220 Madison Street.

NYELV TUDÁSOK FIGYELMÉBE!

Dr. HOITASH J. FRIGYES
SZEMORVOS

Wien (Bécs)-ből, Ausztriából
Huntington, W. Va.

SIMMS KELLER BLDG.
704 Fourth Ave.
HIVATALOS ÓRÁK:
délelőtt 9—12-ig, délután 1—5-ig.
MAGYARUL IS BESZÉLNEKI!

LEZÁRT EGY SZÁZ ESZTENDŐS BÁNYA ANGLIÁBAN

Száz esztendeje dolgoztak már a bányászok az Isabella bányában Garforthon, Angliában és most a bánya beszűntette az üzemet.

A bányában 300 bányász dolgozott, akik most munkanélküli maradtak.

A bánya története azt mutatja, hogy száz esztendő alatt soha sem volt annyi baj a bányában, mint most, mert a száz esztendő alatt rendszeres tudtak dolgozni és a szénre mindig volt kereslet.

Az Isabella bányától nem messze még két bánya van, a melyeknek a bányászai már előre is rettegnék attól, hogy most már ezekre a bányákra is sor kerül a lezárásban, mert az ott termelt szén minősége és a munkafeltételek hasonlóak az Isabella bányához és a munkát már azokban a bányákban is csak nagy nehézséggel tudják fenntartani.

A másik két bányában összesen 1,000 bányász dolgozik.

KÜLÖN EGYEZSÉGET KÖTNEK CANADÁBAN IS.

A Hillcrest bánya (Alberta, Canada) bányászai is elszakadtak a szervezettől s külön egyezséget kötöttek a társasággal,

alacsonyabb bérek mellett, mint amennyit a szervezettől kötött szerződés értelmében fizetni kellene.

Ugyancsak elszakadtak a szervezettől a Corbin Coal and Coke Company bányászai is és a szervezettől bányászok bérénel jóval kedvezőtlenebb feltételek mellett kötöttek megállapodást a társaságukkal.

A bányászok azt állítják, hogy már nem bírták tovább a nélkülözést és kénytelenek voltak munkába menni bármilyen feltételek mellett is, mert nem volt más választásuk mint vagy sztrájkolni és éhenhalni vagy dolgozni és úgy amint lehet megélni, inkább kevesebbet keresni, mint semmit.

MÉG KÉT BÁNYA KEZDTE MEG AZ ÜZEMET OPEN SHOP ALAPON OHIOBAN.

Megirtuk, hogy a Pittsburgh Coal Company a Pomeroy szénmezőn Ohioban open shop alapon, az 1917-es bérek mellett megkezdte az üzemet.

Most a Pittsburgh Coal Companyhoz még két bánya csatlakozott ugyanazon a vidéken és pedig az Essex Coal Company No. 5. számú bányája és a Brocala Chemical Co. szénbányája ugyanott.

Ezekben a bányákban most már eléri a napi termelés az 1000 tonnát és állítólag a sze-

net az új bérek alapján tonnánként 35 centtel olcsóbban tudják termelni, mint a régi bérek alapján termelték és így versenyezni tudnak a West Virginia szervezetlen szénével.

Az onnan érkező hírek szerint még több bánya készül felvenni az üzemet az 1917-es bérek mellett, bár a szervezet mindent elkövet, hogy az embereket visszatartsa attól.

ELÜTÖTTE A BÁNYAKÁRÉ.

Homer Telford, Breese, illinois bányász munkája végeztével kifelé haladt a bányában.

Egyszerre szembe jött vele nagy sebességgel egy csomó üres káré, mely elől Telford nem tudott már kitérni és az elütötte őt.

Telford a káré kerekkel köztöltészenvedett, mert mire kiszabadították már meg volt halva.

THE CITIZEN BANK OF WAR, W. VA.

Bankunk legzáróbb vidéken.
Betétek után fizetünk 3 százalékat.
Pénzt felmondás nélkül bármikor kikapathatja.

Ne küldje pénzt idegen helyre, hanem helyezze el nálunk, a hol teljes biztonságban van.

Magyar Bányászok!

Ne csináltasson ruhát mindenféle futóbetyárral. Mert ez vagy nem szállítja, vagy becsapja.

JÖJJÖN HOZZÁM. Én elsőrendű munkát adok.
ÁRAIM OLCSÓK.
Magyarul beszélünk.

JOS. F. STERBA, szabó
War, W. Va.

Matoaka legszebb és legnagyobb férfi szabóüzlete.

THE O'DELL TAILORING CO.
MATAOKA, W. VA.
SÁROK ÜZLET.
ELSŐRANGU ÁRUK.
OLCSÓ ÁRAK.

KÉSZPÉNZDOLLÁRT KÜLDHET MAGYARORSZÁGBA

és az elszakadt részekre postán és sürgönyileg is.

HAZAI JOGÜGYEKET legpontosabban intézünk elsőrangú hazai ügyvédek útján.

HAJÓJEGYEK a legjobb vonalakra.

AFFIDAVITOK pontos készítése.

BETÉTEKRE 3 százalékos kamatot fizetünk.

HIMLER STATE BANK
HIMLerville, KENTUCKY

HUNTINGTON BANKING & TRUST CO.
HUNTINGTON, W. VA.
Egy jó bank — egy jó városban.
Helyezze el nálunk pénzt!

Deardorff-Sisler Co.
HUNTINGTON'S STYLE CENTER
224-24 NINTH STREET

AMIT MARY JANE MOND.

Én személyesen vásárolok Önnek. Én nagyon jól tudom, hova kell menni azért, amire Önnek szüksége van. Nincs szükség idővesztésre, nincs szükség fáradtságra. Hosszu éveken át tanulmányoztam, hogy mit kell hordani és hol kell hordani. És Ön tudja azt, hogy a DEARDORFF-SISLER STORE mindenkor el volt és el lesz látva a legjobb árukkal, mert jelszavunk: "Értékesebb áru, jobb áru." Ez a store valóban a legelőnyösebb bevásárlási hely.

Egy store új árukkal és újabb kedvezőbb árakkal. Szolgáltatára készen

MARY JANE.

DEARDORFF-SISLER CO.
424—34 9th Street HUNTINGTON, W. VA.

GYAR Bányászlap

HUNGARIAN MINERS' JOURNAL

WILLIAMS, KENTUCKY.

Posta-cím—Telegram: Miners Journal, Kermit, W. Va.
Telephone: Kermit, W. Va. No. 7.

Egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban.
Only Hungarian Miners Journal in the United States.

Arány: Az Egyesült Államokban \$2.00—Magyarországba \$3.00
Posta-tételek: In the United States \$2.00 — Hungary \$3.00

Megjelenik Minden csütörtökön. — Published Every Thursday.

ANDREW FISHER, Editor.

Magyar Bányászlapot bányászok írják, bányászokról, bányászoknak.
Hungarian Miners Journal is Written for Miners, of Miners
by Miners.

Registered as Second Class Matter at the Post Office at New York, N. Y.
Under the Act of March 3, 1879. Second Class Matter at the Post Office
of Hillsville, Ky.

EMÉNYSZÉNANYÁK URAI

Előre csörtetik kardjukat és még mielőtt tudnák, mit kérni a bányászok a lejáró szerződés megújításának társakor, máris bérvágást emlegetnek.

A szolgálatukban álló lapokban máris hasábos cikkeket látnak el, melyekben elírják, hogy a jelenlegi fizetéseket nem adhatják, mert ráfizetnek üzemeltetők és ha ezt nem fizetik tovább, kénytelenek lennének a szép árat emelni, ami a közönség újabb megterhelését jelentené.

A cikknek célja világos. A közönséget újra a bányászok elgondolják.

Azt akarják a közönséggel elhitetni már a tárgyalások indulása előtt, hogy tisztán és kizárólag a fogyasztók érdekszolgálatja a bányászok, amikor a bányászok fizetését vágtatják.

A bányászok úgy látszik látják előre, hogy harc lesz közöttük a bányászok között és a közönséget előre meg akarják győzni.

A közönség érdekeit emlegetik mindig, amikor a bányászok bérének megnyirbálásáról van szó, de elfelejtkeznek arról, hogy a szénárát emelik. Soha sem jut olyankor a tisztelt közönség bányászok eszébe a közönség érdeke.

Először, a propaganda dacára se fog sikerülni a bányászoknak a közönség megnyerése és ha harcra kerül a sor, nem lesznek a bányászok ellen fordulni. Ha harc lesz, azt a bányászok fogják felidézni, akik le akarják törni a keményszénbányászok verejtékeseen megszolgált kenyéréből.

JERMYN Bányászai

A munkabérekét különben már most megkísérelte a társaság emelni. Tíz percentsé fizetésvágást akartak eszközölni, amit természetesen a bányászok nem vettek tudomásul. Ez volt a keményszénvidéken az első fizetésvágás kísérlet.

Másfél hónapja voltak sztrájkban a Jermyn bányászai és bár a társaság minden módon megkísérelte, hogy a bányászokat rávegye a bérvágás elfogadására, kudarcot vallott minden kísérletük.

A bányászok kitartottak és kitartásuk meg is hozta győzelmüket.

Másfél havi harc után a társaság belátta, hogy nem lehet győzni a szerződésükhöz ragaszkodó bányászokat és visszavonta őket a régi fizetés mellett munkába.

Sajnos azonban, a keményszén vidéken még mindig több helyen üti fel a fejét a sztrájk megbotlására irányuló kísérlet, egészen biztosan nagy harc lesz az új szerződésért a bányászok és a bányászok között.

A keményszénbányászok jól teszik, ha megakadályoznak minden olyan kísérletet, mely egységüket akarja megbontani.

MOZDONYVEZETŐK Bányájának

A vezetői újra összeültek május 22-én Huntington, W. Va. A szervezet megbízottjaival, hogy megpróbálják az ellentétkegyenlíteni.

Sajnos, ezek a tárgyalások éppen úgy, mint az előzőek, teljességgel eredménytelenül végződtek.

Nem is értjük, mire valók már ezek az összejövetelek, hiszen a szervezet vezetői is meggyőződhetnek róla, hogy a mozdonyvezetők szervezetének nem komoly szándéka a megegyezés a mozdonyvezetők, amikor társaságuk utolsó közgyűlése megmutatták, hogy mennyire viselik szívükön a bányászorságot, amikor tudomásul vették, hogy bányájuk vezetőségét megszüntette a local.

Ha a mozdonyvezetőkben csak egy kis munkástestvéri érzés volna, akkor elcsapták volna az olyan vezetőséget, mely szabaddal bánik a szervezett bányászokkal, mint azon a világon a szervezeten bányák vezetők.

A mozdonyvezetők nem akarnak szervezett bányát. A mozdonyvezetők amikor bányatulajdonosok lettek, egy célt tűztek ki: mennél többet profitálni.

És amíg a mozdonyvezetők bányáját nem lehet újra megszervezni, addig reménytelen Coal Riveren a többi bányák megszervezése is.

MUNKA HIREK

Virdeu, Ill. — Koppó János bajtárs tudatja, hogy a bányát december 15. óta le van zárva. Nem is hallják, hogy mostanában újra megindulna a munka.

Rock Springs, Wyo. — Csapó János testvér írja, hogy ott a munka nagyon gyengén megy, csak 1 napot dolgoznak hetenként, így nem ajánlja a helyet munkát kereső magyaroknak.

Louise, W. Va. — Lengyel János testvér írja, hogy ott 3 napot dolgoznak egy héten. A bányát egyenes, a szén 4 és fél láb magos. Viz, lejárók van, gáz nincsen. Karbid lámpát használnak. A szén masina vágja, tonnaszáma fizetnek 77.8 centet. Szerencsétlenség ritkán történik, a bányászmód megfelelő és néha vesznek fel új embereket.

Majestic, Ky. — Szaniszló Lajos testvér írja, hogy 6 napot dolgoznak egy héten, de nincs üres pléz, így új emberek most nem igen kaphatnak munkát.

Star Junction, Pa. — Csordás János bajtárs közli, hogy ott 6 napot dolgoznak hetenként. A bányát szlop, a szén 6—7 sukk magos. Viz akad, gáz, kő nincsen. Villanylámpát használnak. A szén masina vágja, de van pikk munka is. Kárészámra fizetnek két tonnás kárért masina után 66 centet, pikk után 92 centet. Szerencsétlenség ritkán fordul elő, a bányászmód megfelelő. Új embereket most már ritkábban vesznek fel.

Short Creek, W. Va. — Egy bajtárs tudatja, hogy náluk 2-3 napot dolgoznak hetenként. Új embereket most csak nagyon ritkán vesznek fel, így a hír küldője nem ajánlja a helyet.

Smithfield, O. — Tóth Lajos munkástárs írja, hogy ott a Bradley No. 2 bányában csak 2-3 napot dolgoznak hetenként és új embereket csak ritkán vesznek fel. Ha jobban megy a munka, tudatni fogja.

LETARTÓZTATTÁK A 14. DIK KERÜLET ELNÖKÉT KANSASBAN.

A Doubleday Coal Company bányászai nincsenek szervezve Gross kansasi bányaplézen.

A szervezet több ízben próbálta beszervezni ezt a bányát, azonban a társaság minden erővel ellene dolgozott ennek.

Legutóbb a szervezet 14-ik kerületének elnöke Matt L. Walters egy csomó szervezett bányász kíséretében elment oda és gyűlésre hívta a bányászokat.

A társaság erre warrantot vett ki ellene és a kíséretben lévő bányászok ellen és elfogatta őket azon a címen, hogy a társaság területére mentek zavargásokat akartak támasztani a bányák munkásai között.

A kansasi állami törvények értelmében letartóztatták őket és most börtönben várják az ügyük tárgyalását.

LEZÁRT A TIERNEY Bányát KENTUCKYBAN.

A Tierney Mining Company bányája Stone mellett, Kentuckyban bizonytalan időre lezárt.

A bányában rendszeresen 100 ember dolgozik, akik így most munkanélkülivé váltak.

A társaság a bányát lezárásának okát abban jelöli meg, hogy semmi pénzért sem volt képes a szén eladni, még veszteséggel sem és így nem tudta üzemben tartani a bányát.

MEGÉGETT MAGYAR Bányász

Török István bajtársunk Premier, W. Va. bányatelepen múlt hó 20-án reggel 5 órakor felkelt, hogy munkába menjen.

Tízet akart gyújtani petróleummal, hogy reggelijét megcsinálja, azonban a petróleum felrobbant, amitől ruhája tüzet fogott és egy perc alatt mint egy fátyla égett.

Kumi János sógora a robbanásra lerohant az emeletről, aki rémülve látta, hogy már az egész szoba lángokban áll.

Az égő Török István kiszaladt a porcsra, ahol egy dézsa víz állt és tépte magáról az égő ruhát. Felesége segítségével oltották el a tüzet, de szerencsétlen bajtársunk olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy az orvosi tudomány se tudta megmenteni az életnek. Hiába szállították be Welchre a kórházba, ott 21-én reggel rémes kínok között kiszenvedett.

Török testvér 15 éve jött Amerikába Gerse községből, Vas megyéből. 11 hónapja élt nagyon boldog házasságot feleségével szül. Kumi Rozáliával, aki most pár hónapos kicsi gyermekével együtt gyászolja a szerető férjét és apát.

Gyászolják az óhazában szülei, testvérei, felesége szülei és testvérei, Amerikában pedig Kumi István és családja, Kumi János sógorai és Derzsi József unokabátyja.

Temetése e hó 22-én ment végbe nagy részvét mellett a Premier, W. Va. temetőbe.

A környékbéli magyarok közül Garyból többen, valamint Carettáról földije Márfi János és Ferenc vettek részt a temetésben.

Koszorút helyeztek a koporsóra özvegye, Kumi István és családja, Kumi János, Varga Antal, Kálmán Lajos és családja, Grach Mihály és családja, Kondor Mihály és családja, Orbán András és családja, Hornok Lionka és Juliska, Szucsik Jánosné.

TILTÓ PARANCS EGY Bányász ELLEN

A Heisley Coal Company bányájában Nanty Glo, Pa.-ban úgy látszik nagyon nagy gondot viselnek a sztrájktrórkre.

Ezt bizonyítja legalább az a körülmény, hogy egy sztrájkoló bányász ellen tiltó parancsot vettek ki, mert állítólag a piketelés alkalmával egy bot volt nála.

Lester Maxwell bányász a bányába menő sztrájktrórket megszólitotta és kérte őket a szervezet nevében, hogy aljas munkájukkal hagyjanak fel.

A sztrájktrórk egy része csatlakozott is a sztrájkolókhöz, egy pár lehűtő azonban nem, sőt gunyolódni kezdett Maxwell és a szervezet ellen. Maxwell azonban nem törődött ezzel és csak tovább piketelt, a mit a társaságok felhajtói nem néztek jó szemmel.

Legutóbb egy darab faág volt nála, mikor piketelni ment, amit az erdőn tört le magának és a vállára vetve járt-kelt azokkal.

A sztrájktrórknek azonban rossz lehetett a lelkiismeretük, mert azonnal a bírósághoz rohantak és tiltó parancsot kértek elvételére, mert állítólag a bot azért volt nála, hogy megfélemlítsék őket.

A bíróság ki is adta a tiltó parancsot azon a címen, hogy a békés piketeléshez nem szükséges a bot és aki bittal pár piketelni, annak nem szabad többé piketelni.

ANGLIA SZÉNTERMELESE 1924-BEN.

Angliában most tették közzé az adatokat az 1924. évi széntermelésről.

Megtudjuk azokból, hogy 1924-ben Angliában kitermeltek összesen 287,000,000 tonna szén, mely 9 millió tonnával kevesebb, mint 1923-ban volt, a mikor kitermeltek Angliában összesen 276,000,000 tonna szént.

A kitermelt szén mennyisége azonban 20 millió tonnával kevesebb mint a legutóbbi béke év termelése a nagy háború előtt, mert 1913-ban a kitermelt szén mennyisége 287,000,000 tonna volt.

1924-ben Anglia kiszállított külföldre a termelt szénből 67 millió tonnát, tehát valamivel többet mint 25 százalékot, míg 6.7 százalékot azaz körülbelül 16 millió tonnát tesz ki az a szénmennyiség, amit az angol partot érintő külföldi hajók vásároltak a hajók fűtéséhez. A többi 67 százalékot tehát mintegy 184,000,000 tonna szént Angliában használták fel, amely mennyiségben benne van az angol hajók szénfogyasztása is.

Ha az 1923-ik évi statisztikai adatokat tekintjük, úgy azt látjuk, hogy akkor az exportra kerülő szén kettő 93,000,000 tonnát, tehát az 1923. év széntermelésének mintegy 33 százalékát, 1924-ben tehát 26 millió tonnával kevesebbet szállítottak ki, mint 1923-ban.

A külföldi hajók által vásárolt szén mennyisége körülbelül ugyanannyi maradt mint az előző évben, az eltérés teljesen lényegtelen.

A belföldi fogyasztása azonban Angliának 1923-ban csak 165,000,000 tonnát tett ki, ami az akkori termelésnek mintegy 61 százalékát tette ki.

Az angol bányáiban 1924-ben összesen 1,000,137 ember dolgozott.

KÖRUTAZÁSI JEGYEK LESZÁLLÍTOTT ÁRON

\$19250

NEW YORKBÓL BUDAPESTRE és VÍSSZA (U. S. Revenue Tax külön)

Egy kitűnő alkalom! Adunk Önnek: ellátogatni az ó-hazába leszállított 3-ad osztályú körutazási kiránduló jeggyel. Utazásunkat külön vonattal vízi Hamburgból utazásuk céljais, tapasztalt vezetők felügyelete alatt.

Itt lakó idegenek, akik 12 hónapon belül visszatérnek, nem esnek a kvótatörvény korlátozásai alá. Foglalja le most helyét.

Visszatérési engedélyért és más felvilágosításért forduljon bármely helyi ügynökhöz, vagy

United American Lines
(Harriman Line) Joint Service with
Hamburg American Line
35-39 Broadway, New York.

KISS EMIL BANKHÁZA

A Magyar Királyi Postatakarékpénztár képviselője

Az Északamerikai Egyesült Államok területén

UJ CIMÜNK

Fourth Ave. at 9th St.
NEW YORK

ALAPITVA 25 ÉV ELŐTT

KÉZI MUNKÁK

Importált D. M. C. Pamutok, De-lin és Berliner kendők. Kész árak. Járós árak nagy rakta-ra.

Kérjen ingyen árjegyzéket. Vidéki rendelést 24 óra alatt szállítunk.

CHAS. K. GROSS CO.

8803 Buckeye Rd. Cleveland, Ohio.

BANKUNK

szüksizsárlard és minden tekintetben jó, pontos kiszolgálásban részesítj feleit. Ne tartsa pénzt otthon. Ne küldje idegenbe, hanem tartsa nálunk.

BETÉTEK UTÁN 4 SZÁZALÉKOT FIZETÜNK.

Betéteket felmondás nélkül fizetjük vissza.

The Bank of Masontown

Masontown, W. Va.

Dr. POINDEXTER

FOGORVOS

(Elwood szállodával szemben.)

WELCH, W. VA.

Ha elsőrangú munkát akar, olcsó ár, forduljon bizalommal hozzám. Én a munkáért felelősséget vállalok.

A legtöbb magyar hozzám jár, jöj-jön a többi is és győződjön meg arról, hogy elsőrangú kiszolgálásban részesül.

KOSSUTHVILLE

FLORIDÁBAN

az amerikai magyarok városa. — Csupán és csakis magyaroknak adunk itt el föld-deket és házhelyeket.

Lakjon Ön is a boldogság hazájában, az örök napsugár földjén

KOSSUTHVILLEN.

Egészségben, boldogságban és megelégedettségben élje le életét és nevelje fel családját.

Floridában mindennek felmegy az ára és Kossuthville is egyike lesz Florida leggyönyörűbb és legjobban ismert községeinek.

Telepedjen le Ön is az amerikai magyarok városában. Képes fizetésért és felvilágosításért írjon erre a cím-re:

MANDEL ERNŐ

799 Broadway
New York City.

A Magyar Bányászlap előfizetési ára egy évre 2 dollár.

A ROSEDALE COAL CO.

ISMÉT 11 CSALÁDOT LAKOLTATOTT KI.

A Rosedale Coal Company, melynek bányája Morgantown közelében van, ismét 11 családot lakoltatott ki a kompánia házákból.

A társaság állandóan szállítja mindenfelől a sztrájktrórköt és azokkal akarja a bányát üzemben tartani. Kísérlete eddig azonban nem sok eredmény nyel járt, mert az odavitt sztrájktrórk nem sokáig maradnak ebben a tüzfészekben és amint lehet megszöknek onnan.

Az ottani sztrájkoló bányászok pedig kitartanak és sem a fenyegetésnek, sem az ígéreteknek nem dőlnek be.

MEGJELENT ÉS ÚJBÓL KAPHATÓ

GREEN BELLA: Egyetemes angol-magyar és magyar-angol szótár 40,000 szóval, második javított és bővített kiadása. Tartalmazza továbbá a polgárosodáshoz szükséges kérdéseket és feleleteket. Ár: \$1.00.

Brankovits: A szabadságharc története (138 pompás képpel) ... \$1.50

Szegeci Szakácskönyv ... 40c

Kugler-Hilber nagy szótár ... \$2.50

Schillorf-féle angol nyelv-tan ... \$1.50

Bizonysósítás ... \$3.50

Szavalei könyv ... \$1.50

Nagy Almoskönyv ... \$1.50

ANGOLUL

besszél, írt és olvasni tanító nélkül megtanulható, aki az AMERIKAI NYELVMESTERT megrendeli. — Ár: \$1.50.

Kérje részletes könyv-, kotta-, zongora- és hang- és lemez-árjegyzékünket. Rendeléseket utánvétellel eszközölünk.

KEREKES TESTVÉREK

Amerika legnagyobb magyar könyv- és személynévjegykönyve.

208 EAST 66th ST., NEW YORK, CITY

Nincs többé gyomorbagaj

Nincs szükség diétára.—Egyék annyit, amennyi jól esik.

Gyomorbagajban szenved? Gyenge a gyomra vagy fájós, érzékeny és erőtlenség? Krónikus gyomorbagaj gyötri Önt, vagy baja már évek óta kínozza? De-zipszia, katarisus, belching, fejfájás, szivnyomás, alvás kúpás, a gyomor ürességének érzete, gyomordagaj, fájós gyomor, idegesség, a gyomor eldugulása, máj-, vese- vagy bélbetegség szenvedés? Ezen még ma a TATRA TONIC orvosságot, amely gyomor-, máj-, vese- és bélbagaj ellen kitűnő; kezdje szedni azonnal és csodálkozza vészi észre azt a változást, amely utána bekövetkezik. Hónapok óta először fogja kivánni az erős ételt, reggel pedig kipihent és feltrisszáló fog feleledni, hogy napi munkájához lásson. Arcára visszatér a pir és szeméből az egészséges fény csillan. Ne halogassa szedni a TATRA TONIC-ot, ha egészségére, erőre és trisszességre törekszik. Küldjön meg még ma \$1.25-öt egy üvegért, vagy pedig fizesse a postánkat, amikor megkapja. Ha nem lenne melege-gedve az eredménnyel, úgy pénzt visszavissza.

THE TATRA LABORATORIES,
Dept. M. P. O. Box 2153, Bridgeport, Conn. (11)

KANAWHA & HOCKING COAL AND COKE CO.

Longacre, W. Va. és Carbondale, W. Va.

Bányászokra van szükségünk!

Dolgozunk minden nap. A munka egész évre biztosítva van. Bányánk open shop bányák, a 17-es munkabérek vannak érvényben. Tonnaszáma fizetünk masina után 44 centet, pikk után 70 centet. Masinásoknak 10 centet tonnánként.

Napszámoknak 4 dollár 52 centtől 5 dollárig.

— Harminc üres házuk van. —

Jöjjön munkára készen vagy írjon a következő cím-re:

W. T. MARTIN, Supt.
Longacre, W. Va.

MARHA A KI SZENVED HA NEM MUSZAJ!

NE SZENVEDJEN, hanem ha rheuma szagattja a bányamunkát lecsigázott izmait, ha köszvény hasogattja a csontjait, vessen véget a türelhetlen fájdalomnak s rendeljen azonnal a híres

ROYAL SÓSBORSZESZBŐL,

mert ez a kiváló szer igen jó hatással van KÖSZVÉNY, CSUZ-LÁB és KARHASOGATÁSOK, valamint mindenféle RHEUMÁS Bántalmak ellen. — Ha a felesége vagy gyermeke vérszegény, sápadt, szédül, kedvetlen, ha nem emészt a gyomra, ha ideges ne nézze tétlenül, hanem adja vissza az erejüket, ételkedvüket. Ne várjon egy perccet sem, hanem rendelje meg MEG MA az egyetlen biztos segítséget, a

VINKO

idegerősítő szert, amely életet, egészséget ad a vérszegényeknek.

1 nagy üveg eredeti Royal SÓSBORSZESZ 90 cent.	1 üveg VINKO \$1.00
6 üveg egyszerre rendelve \$4.50	6 üveg egyszerre rendelve \$5.00

Küldje rendelését a pénzzel együtt erre a címre:

S. & B. COMPANY

ROYAL PRODUCTS DISTRIBUTORS

547 Fourth Avenue Pittsburgh, Pa.
Kereskedők és ügynökök írjanak be kedvezményes árakért!

nyaplézről Bányaplézre

INDIANÁBAN KIADTÁK A TILTÓ PARANCSOT A SZERVEZET ELLEN

keresztőség:—
 re is bocsánatot kérek, ha a szemétkosaruknak a almát szaporítom ezzel a el, de azért vagyok bátor levelet írni, mert Önök fel ottak egy részt a Bányász nekünk olvasóknak ar célra, hogy nézetünket, olatainkat abban közöl- k. Szakács Imre levelét már egyszer olvastam és már zör hozzá akartam szólni t, de most nem tudom llani, hogy ne írjak pár thoz.
 kács testvér azt írja, hogy ember dolog. Nos, Szakács levelét olvastam, és meglett megírni valamit május 21-iki lapszá- mára azt, hogy miért nek a gazdagok és a pa- cseket, vagyont, ara- mikor a rozsa mindent észt?
 Bibliában benne van ez, m, hogy miért nem tart- eg ők ezt?
 atán mindenkinek jó em- etében van az, amit a Bib- dusa gazdagról és a nyom- lázárról tanít.
 papok azt állítják, hogy ők liát hiszik és tanítják és azt is mondják, hogy a sze- gények országát.
 azt nagyon is elhiszem, nyelleg úgy van, hogy ne- a földi élet sok szenvedé- nélküldése után tényleg ország lesz a sárka föld, ők pihenő, ahol semmi se ajni.
 gazdagoknak pedig már az udat is pokol, hogy nekik eg kell halni és itt hagyni azt sok vagyont, jólétet, élvezet- et, amiben életükben részesül- ek.
 gy tehát mind bűnösök, gy bűnösök azok, akik nek- ink munkásembereknek csak legcsekélyebb vagyont, jólé- vagy csak egy kicsivel is jobb falat kenyeret akar- nyújtani, mert azok az ő lági poklukat akarják a ny ember nyakába akasz- rt tartják Károlyi Mi- bűnösnek, mert ő is egy vagyont akart juttatni a csteléneknek.
 azt meg kellett akadályozni raknak és a papoknak, mert leg a pokolba ment volna akít a tulvilági menyorszá- tart karokkal várnak.
 a azt hiszem, hogy a mun- stvéreim 99 százaléka, em együtt, elcsesélné helye- azokkal, akik nekünk a föl- semmit sem adnak és it- ak a tulvilági menyországot eserik.
 Magamnak sem kívánok ist, minthogy legalább itt, e földi menyországnak egyik sar- tában lehetnék, de hát nem le- etek, mert nekem is a földi ötét és vagyon helyet, tulvilá- gi reményekkel kell megelé- em.
 rt kellett Károlyinak el- i Magyarországot, azért tek őt itten is, mert ő a ny munkásságát már itt e n is valamí jóban akarta sítani.
 e mondja kedves Szakács ér, nem-e igaz barátai a gény népek a papok, ami- ko. ők erősen küzdenek azon, hogy a szegény még szegényebb legyen, hogy így aztán a meny- országra jusson és önmagukat is feláldozzák a szegény nép- ért, mert hiszen ők a papok, meg a gazdagok még több va- gyont gyűjtöttek össze, hogy a szegény nép helyett ők jussa- nak a pokolba.
 Tehát én ebben látom a do- log mibenlétét. Az urak meg a papok meg akarják menteni a szegényt a menyország számá- ra, de akkor is azokat, a

kik nem akarnak szavukra hall- gatni, úgy kell agyonlövetni. Ugy például mint mikor a há- boruban a papok megáldották a szegény magyar katonák fegyvereit és ugyanígy tettek az olasz, orosz és a többi sze- gény nép fegyvereivel is, mikor a háboruba mentek, egymást gyilkolni a haza szent nevében, de a tőkésék érdekében.
 Én azt hiszem, hogy úgy az olasz, orosz, magyar, mint a többi nemzet szegény népe mind elfért volna egymás mel- lett és elfér még ma is és beké- ben élhetnének, megértéssel egymás iránt, csak el kellene kergetni azokat a heréket, akik nyuzzák, vakítják a népet, a mennyire csak lehet. Akkor rend lenne minden országban, soha se volna szükség arra, hogy egymás ellen fegyverrel támadjanak.
 Olvastam, hogy azt akarták itt elérni, hogy Károlyi Mihályt deportálják, aminek oka csak az lehetett, hogy a szóban lévő magyar szerkesztő és a mögöt- te sorakozott papok a más nyelv- vüket is meg akarták nyerni céljuknak.
 Nem gondolták meg azok, a kik a deportálást akarták, hogy Károlyinak, a politikai mene- kültnek deportálása esetleg a 14-ik vértanú adta volna, pe- dig nekünk nincsen szükségünk újabb vértanúra, van elég már, akik a magyar nép, a szegény nép, a munkásság szabadságá- ért életüket feláldozták.
 Nekünk arra van szükségünk, hogy életben maradjanak és mennél többen legyenek az oly emberek, mint Károlyi, mert azt hiszem, hogy ha sok Károlyi volna közöttünk, akkor jobb volna a munkásnak, nincs telen pedig talán egy sem vol- na, mert akkor azt a rengeteg grófi és papi birtokot a nép kö- zött szétosztották volna.
 Hiszen egyedül a győri káp- talannak annyi heverő földje van, hogy azon biztos megélhe- tést találnának az összes győr- megyei nincstelének.
 És azt hiszem nem tévedek, ha azt állítom, hogy ugyanígy van ez a többi megyékben is.
 De ezekre a területekre az ó- hazában a nincsteléneknek ép úgy nem szabad rálépni, ahogy a sztrájkolóknak tilos a sztrájk török közé menni.
 Szükségesnek tartom kije- lenteni, hogy én sem vörös, sem bolsevista, sem istentagadó, de még csak októbriista sem va- gyok. Én csak tiszta szemmel nézek széjjel a szegény népek között és nélkülözők minden- fajta szemüveget.
 Ami a kereszténységet illeti, én magam is vallom Krisztus tanításának igazságát, mely abban csucsosodik ki, hogy "Szeresd felebarátodat, mint tennmagadat és szeresd még a te ellenségeidet is és kárt ne ki- vánj nekik, kárt ne tégy ben- nük, sem a testiekből, sem a lelkiekből."
 De amint hiszem ennek az

elvnek a jóságát ép úgy nem tudom elképzelni, hogy miként tarthatják magukat kereszté- nyeknek azok, akiknek az az eivük, hogy szemet-szemért, fo- gat-fogért.
 Krisztus maga mondotta egy alkalommal a halálra ítélt asz- szony bírának és a népnek, a kik halálra akarták kövezni a bűnös asszonyt, hogy "Az ves- sen rá követ, aki még soha ros- zszat nem cselekedett" és a nép, valamint a bírák mind eltávo- ztak, mert nem akadt egy sem köztük, aki követ mert volna hajítani az asszonyra.
 Ezt kellene a gazdagoknak és papoknak szem előtt tartani, azoknak, akik verik a mel- lüket, hogy ők milyen jó ke- resztények, hirdetik tele torok- kal Krisztus igéit, de cseleke- detükkel meggyalázzák Krisz- tuszt. Én eddig csak azt láttam, hogy a legszentebb mindig az volt, aki a legtöbb borsot törte felebarátjának az orra alá.
 Ne tessék haragudni tisztelt Szerkesztőség irásomért, mert a tollat bizony nehezen forga- tom, de hát nem tudtam már nézni és szó nélkül hagyni, hogy az igazságért csak olyan kevés szakács-testvér álljon ki a porondra.
 Ugy a tisztelt Szerkesztőség- nek, mint Szakács testvérenek a legjobbakat kívánva, maradok testvéri szeretettel
 GYÖRY IGNÁTZ
 Slagle, W. Va

Megírtuk előző lapszámunk- ban, hogy az East Side Coal Company bányászai a szervezet ellen tiltó parancsot kértek a bíróságtól, nehogy őket a sze- vezet kizárja tagjai sorából.
 A bányászok ugyanis névle- gesen co-operative társaságot alapítottak a szén kitermelésé- re, miután a társaság nem akarta fizetni a szerződés szer- inti béreket és a bányászok megállapodtak a társasággal, hogy saját kezelésben fogják a termelést folytatni. Természe- tesen, így kevesebbet kerestek, azonban azzal védekeztek, hogy saját bányájukban dolgoznak s nem bérért, hanem haszonrés- zesedésért, ahhoz pedig a szer- vezetnek nincs köze, hogy mennyi a hasznuk és a haszon, ami egy-egy bányászra jut, kit- esze annyi, mint a szervezet által meghatározott bérösszeg.
 Ezzel szemben a szervezet azt állítja, hogy a bányászok által most alakított co-operative bá- nya csak névlegesen az, és a társaságok azért adják most bérbe a bányát a bányászoknak, mert így a bányászok alacson- yabb bérek mellett dolgoznak és emellett a társaságot nem le- het okolni sem, hogy megszeg- te a szerződést a szervezettel.
 A bíróság az elmúlt héten tartotta a peres ügyben az első tárgyalást, melyen a szervezet és a co-operative bányászok

képviselői is megjelentek és előadták az ügyet.
 A bíróság az előzetes tárgya- lás alkalmával a bányász sze- vezet ellen döntött, mert kiadta a tiltó parancsot ideiglenesen a szervezet ellen és megtiltotta, hogy a tárgyalás lefolytatásá- ra a bíróságot kizárja a tagjai sorából azért, mert co-oper- ative bányában dolgozik.
 A szervezet pedig még a tár- gyalás előtt rendelkezéseket küldött szét, mely szerint mind- azon co-operative bányákban, a hol a bányászok keresete alac- sonyabb, mint amit a szerve- zet szerződése értelmében kap- nának, május 11-én tartoznak a munkát beszüntetni, mert el- lenkező esetben kizárja őket a szervezetből.
 A tiltó parancs kiadása foly- tán, most a szervezetnek ezen ren del ke z e s e h a t á l y t a l a n n á v á l t és a bányászok tovább á- s h a t j á k c o - o p e r a t i v e a l a p o n a bányász szervezet sírját.
 AGYONÜTÖTTE A LEJÁRÓ KŐ.
 William Farmer, Harrisburg, illinois-i bányászra munkaköz- ben egy nagy kődarab szakadt, mely bajtársunkat teljesen ösz- szesztörte.
 Mire a kő alól kiszabadított- ták már meghalt és holtteste a felismerhetetlenségig össze volt törve.

A Magyar Bányászlap

az amerikai magyar bányászok egyetlen lapja, melyből megtudhatja HOL MEGY JÓL A MUNKA, HOL KERESNEK Bányászokat.

A Magyar Bányászlap

minden dolgában tanácsot szolgál, minden ügyét díjmentesen elintézi. A szolgálatokért soha senkitől egy centet se fogadtunk el és nem is fogunk elfogadni.

Semmi egyebet sem kérünk ez- ért, minthogy ha lejárt előfizetése és dolgozik, ujítsa meg előfizetését és ha lehet

SZEREZZEN UJ HIVEKET LAPUNKNAK

Ha Ön szereti ezt az újságot, bizonyítsa azt azzal, hogy szerezzen lapunknak egy előfizetőt. Előre is szépen megköszönjük szívességét.

A Magyar Bányászlap

előfizetési ára egy évre 2 dollár. Jugoszláviába, Romániába, Burgerlandba 3 dollár. (Magyarország területéről ezidőszent ki van tiltva a Bányászlap.)

Magyar Bányászlap Himlerville, Kentucky

Cím:
 Magyarságunkat és nem értik meg, hogy minden bajnak az oka az utóbbi időben az össze- tartás hiánya, úgy olyan rab- szolgaságba, bérrabszolgaság- ba jutnak, amelyből aztán na- gyon nehezen, vagy talán soha sem tudnak majd kiemelkedni.

10 dollár a heti keresete az angol bányásznak

Az angol bányászok még ezt a keresetet is csökkenteni akarják. — Valószínű a sztrájk Angliában. — Széthúzás az angol bányászok soraiban. — A befurakodott vörösek bontják meg ott is a szervezett bányászok egységes frontját.

Az angol bányászok szerző- dése június 30-án jár le és a tárgyalások már több ízben megindultak a felek között, azonban eddig semmi ered- ményre nem jutottak.
 Az angol bányatulajdonosok még jobban ki akarják zsákmá- nyolni a bányászokat mint ed- dig, mert a szén alacsony árát a munkabéreken kívánják be- hozni, viszont az angol bányá- szok már megelégedtek a kizsák- mányolós és tisztességes bért követelnek. Oly béreket, mely mellett nemcsak tengődni és napról-napra koplalni lehet, hanem olyant, melyet nehéz munkájukért megérdemelnek.
 Az angol bányászok azt állít- ják, hogy egy bizonyos meny- nyiségű szénre szüksége van az országban, ezt a mennyiséget a gazdaság mindenestire meg- veszi, akár alacsony a szén ára, akár magas.
 A szénbányatulajdonosoknak nem a béreket kellene levágni szerintük, hanem arra töreked- helyreállítja a rendes emésztést, a vese és máj működését előe- gíti és az egész szervezetet sza- bályozza. Éppen most irt nekünk Mr. Zig. Slemianowski, Canton, Ohioból: "Mennél tovább hasz- nálom a Triner Keserű Bort, annál inkább tapasztalom, hogy milyen hasznos az és legjobban szeretném, ha minden házban használnák". Az első legyek most jelennek meg. Most van az ideje megőlni azokat. A Tri- ner's Fil-Gass kitűnő szer azok ellen és nem piszkít, nincs sza- ga, nem mérges és megőli a le- gyeket és szunyogokat azonnal. Ha nem tudna Triner gyógysze- reket vagy készítményeket a szomszédságában beszerezni a drogsteróban vagy a gyógyszé- résznél, írjon Joseph Triner- Company, Chicago, Ill. címre.

ni, hogy a közönség olyan árat fizessen a szénért, mely mellett a bányászoknak a rendes és megérdemelt bért megfizethe- tik s a befektetett tőkékük után i megkaphják a megillető részt.
 A bányatulajdonosok tudnak munkásaikkal érvelni és szö- vetkezni, miért nem gondolnak arra, hogy a fogyasztó közön- ség ellen is védekezzenek és keressék az utat-módot, hogy a közönség a szénért becsületes árat fizessen.
 Ma a közönség kizsákmány- olya a bányatulajdonosokat, amikor olyan árat fizet a szén- ért, mely mellett még a kiter- melési költségek sem térülnek meg és ennek folyamánya az, hogy a bányatulajdonosok vi- szont a bányászokat nyuzzák.
 Sem egyre, sem másra nem volna szükség, ha a bányatu- lajdonosok megértették a fo- gyaasztókkal, hogy a szénnél épen úgy, mint bármely más ipari cikknél a munkabéreknél és a befektetett tőkének arány- ban kell lenni az árakkal és nem szabad az árakat a terme- lesi költségek alá szorítani, mert azt megszenvedni nemcsak a bányász és bányatulajdonos, hanem megszenvedni az egész ország.
 Ezt mutatja az angol bá- nyász helyzete is.
 Ma az angol bányász átlagos heti keresete ha hat napig dol- gozik a bányában 10 dollár, te- hát egy napra nem jut több fi- zetés neki mint átlag 1 és fél dollár. Van ugyan kisebb-na- gyobb eltérés, mint például Shropshire countyban \$1.60 egy napra, Cumberland countyban \$1.84, Bristol countyban \$1.54 és így tovább, azonban az átlag nem tesz ki többet mint heten- kint 10 dollárt.
 A fizetések 1922 és 1923-ban kitétek átlagban heti 12 dol- lár, az akkori bérekkel szem-

ben tehát csökkent a bányászok keresete.
 Ezek a bérek még alacson- yabbak, mint más iparágak- ban az átlagos munkabérek, mert Angliában az ipari mun- kások átlagos heti keresete 15 dollárra megy.
 Annyi tény, hogy az angol bányászok még soha olyan rossz helyzetben nem voltak mint most vannak. Az élelmi és szükségleti cikkek árai még mindig átlag 78 százalékkal magasabbak, mint a háboru előtt voltak, ezzel szemben a keresetük már a háboru előtti kereset szintjén is alul van.
 Ennek az az oka, hogy az an- gol bányászok soraiban is a széthúzás lett urrá, a szerve- zett bányászok közé betolako- dott vörös lázitók ott is bizal- matlanná tették a munkásokat vezetőik iránt, aminek a követ- kezménye az lett, hogy a bányá- szok, ahelyett, hogy egységes frontban a tőkésék, a kizsák- mányoló bányászok ellen har- colnának, egymás között mar- rakszanak és így elgyengülve nem tudnak ellentálni a tőke tulkapásainak.
 A bányatulajdonosok nagyon jól látják és tudják azt, hogy a bányászok megbomlott soraival szemben mindent keresztül tud- nak vinni és ezért indítottak a bányászok ellen egy egyöntetű támadást, melynek célja, hogy az angol bányászok még a mos- taninál is alacsonyabb bérek mellett, viszont hosszabb mun- kaidőt dolgozzanak.
 Ha az angol bányászok nem ébrednek tudatára a fenyegető veszedelemnek és nem értik meg, hogy minden bajnak az oka az utóbbi időben az össze- tartás hiánya, úgy olyan rab- szolgaságba, bérrabszolgaság- ba jutnak, amelyből aztán na- gyon nehezen, vagy talán soha sem tudnak majd kiemelkedni.

BAJOK A NYÁR ELEJÉN.
 A nyár 1925 június 21-én dé- lután 4 óra 50 perckor kezdődik a központi időszámítás szerint, vagy 5 óra 50 perckor délután a keleti időszámítás szerint és 93 nap 14 óra 54 percig tart. A nyár elejének megérkezte min- dig állandó gyomor és bélba- jokkal jár, részben a meg nem felelő étkezés, részben attól, hogy a meleg nappalokat hideg éjszakák váltják fel, részben pedig a víz miatt, stb. "A Nyár Aranyszabálya" ez: mindig óva kodni kell a belek túlterhelésé- től és arra ügyelni, hogy me- ne legyen fertőzve semmitől se. A Triner Keserű Bor segítségé- vel könnyű ezt elérni. A Triner Keserű Bor kitisztít minden ár- talmas anyagot a gyomorból,

